

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

18. ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΤΗ ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΒΟΙΑ

Ἡ μάχη στό Δαδί (1 Νοεμβρίου) καί ὁ Ὁδ. Ἀνδροῦτσος	17
Τά γεγονότα στήν Εὐβοία	22
Ἡ μάχη τῆς Στυλίδας (1-3 Ἀπριλίου) καί τῆς Ἀγίας Μαρίνας (3-17 Ἀπριλίου)	24
Ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Ἀκροπόλεως (10 Ἰουνίου 1822)	26
Ἡ νέα ἐποποιία τοῦ Σουλίου	29
Τό κύκνειο ᾄσμα τοῦ Σουλίου	33
Οἱ Σουλιῶτες στά Ἐπτάνησα - Ἡ συμμετοχή τους στήν Ἐπανάσταση	36
Ἡ μάχη στό Πέτα (4 Ἰουλίου 1822)	37
Α' Πολιορκία Μεσολογγίου (25 Ὀκτ. - 25 Δεκ. 1822)	45
Γεώργιος Καραϊσκάκης - Μάχη στό Σοβολάκο	53

19. Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Οἱ πρωταγωνιστές - Μάχη Μονῆς Δοβρά (12 Μαρτίου 1822)	61
Ἡ καταστροφή τῆς Νάουσας (13 Ἀπριλίου 1822)	64
Ὁ ἐπίλογος τοῦ δράματος	70
Ἡ βοήθεια ἀπό τή Ν. Ἑλλάδα - Ἐξελίξεις στόν λοιπό μακεδονικό χῶρο	71
Ἡ σημασία τοῦ ἀγώνα στή Μακεδονία	75

20. 1823: ΤΡΙΤΟ ΕΤΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Τά γεγονότα στην Ανατολική Στερεά	76
Ἡ μάχη στή Μονή τῆς Ἱερουσαλήμ - 7 Ἰουλίου 1823	78
Ἑσωτερικά προβλήματα τῆς Τουρκίας	80
Δυτ. Στερεά: Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Μουσταῆ πασᾶ τῆς Σκόδρας	82
Ὁ Μάρκος Μπότσαρης καί ἡ μάχη στό Κεφαλόβρυσο (9 Αὐγούστου 1823)	83
Ἡ συνέχεια τῆς ἐκστρατείας τοῦ Μουσταῆ - Πολιορκία Αἰτωλικοῦ	88
Ὁ ἀγώνας στή θάλασσα	90

21. 1824: ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΤΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ὁ Μπάγρον στό Μεσολόγγι - Ἀγγλοι Φιλέλληνες	97
Ἀνατολική Στερεά - Μάχη τῆς Ἀμπλιανῆς (14 Ἰουλίου 1824)	105
Δυτική Στερεά - Ἡ περίπτωση Καραϊσκάκη	108
Τό κατηγορητήριο	114
Δίκη καί καταδίκη τοῦ Καραϊσκάκη	117
Ὁ Καραϊσκάκης περιπλανώμενος	123
Ἕλληνες καί Τούρκοι κατά τοῦ Καραϊσκάκη	128
Ἡ αἵτηση συγγνώμης	130

22. ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ: ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΠΕΙΛΗ

Ὁ Μωχάμετ Ἄλυ καί ἡ τουρκοαιγυπτιακή συμφωνία	133
Ἡ κατάπνιξη τῆς ἐπαναστάσεως στήν Κρήτη (Μάρτιος 1823 - Μάϊος 1824)	138
Καταστροφή τῆς Κάσου (9-13 Ἰουνίου ν.ή., 1824)	141
Ἡ ἐπιχείρηση ἐναντίον τῶν Ψαρῶν (20 Ἰουνίου 1824)	145
Ἡ προετοιμασία τῆς Ἐπιχειρήσεως	145
Κάναλος - Ἐρινός - Φτελιό	149

Ἡ μάχη τῆς Χώρας - Μαύρη Ράχη - Δασκαλιό	154
Ἀπώλειες - Συνέπειες	161

23. Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Οἱ ναυμαχίες τῆς Σάμου (30 Ἰουλίου - 5 Αὐγούστου 1824) . . .	164
Ἡ ναυμαχία τῆς Κῶ (24 Αὐγούστου 1824)	171
Ἡ ναυμαχία τοῦ Γέροντα (29 Αὐγούστου 1824) -	
Ἡ μεγάλη ἡμέρα τοῦ Ἀνδρέα Μιαούλη	175
Ἡ σημασία τῆς ναυμαχίας τοῦ Γέροντα	183
Ὁ ναύαρχος Μιαούλης	185
Ναυμαχία τῆς Μυτιλήνης (24 Σεπτεμβρίου 1824)	192
Ἡ καταδίωξη τῆς αἰγυπτιακῆς ἀρμάδας	194

24. 1825: ΠΕΜΠΤΟ ΕΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ἡ ἀπόβαση τοῦ Ἱμπραήμ στὴν Πελοπόννησο -	
Μάχη στό Κρεμμύδι (7 Ἀπριλίου 1825)	197
Ἡ μάχη τῆς Σχινόλακκας (15 Μαρτίου 1825)	202
Ἡ μάχη τῆς Σφακτηρίας (16 Ἀπριλίου 1825) - Ἀναγνωσταρᾶς	204
Ἡ ἔξοδος τοῦ «Ἄρεως»	206
Παλαιόκαστρο - Νεόκαστρο (Νιόκαστρο)	208
Ἡ μάχη στό Μανιάκι (20 Μαΐου 1825)	209
Ἡ ἀποφυλάκιση τοῦ Κολοκοτρώνη - Ἀρχιστρατηγία	217
Ἡ μάχη τῆς Τραμπάλας - Κατάληψη Τριπολιτσᾶς	221
Ἡ μάχη τῶν Μύλων (13 Ἰουνίου 1825)	225
Ὁ Κάρολος Φαβιέρος καί ἡ δημιουργία τακτικοῦ στρατοῦ	230

25. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΙΜΠΡΑΗΜ

Ἡ νέα στρατηγική τοῦ Κολοκοτρώνη - Δεύτερη μάχη	
τῶν Δολιανῶν (9 Ἰουλίου 1825)	233
Τό ὀλοκαύτωμα τοῦ Βρονταμᾶ (Αὐγούστος 1825)	236

Μάχες γύρω από τήν Τρίπολη	239
‘Ο Παπουλάκης καί ἡ δράση του	244
‘Η ἐκστρατεία τοῦ Ἱμπράῆμ στήν Ἡλεία	247
Νέα ἀπόπειρα ἀνακτήσεως τῆς Τριπολιτσᾶς	249

26. ΟΙ ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1825

‘Η ἐπιχείρηση κατά τῆς Μεθώνης (30 Ἀπριλίου)	252
‘Η ναυμαχία τοῦ Καφηρέα (20 Μαΐου)	255
‘Η ναυμαχία τῆς Σούδας - Ἐπιχείρηση Γραμβούσας	258
‘Η ἐπιχείρηση κατά τῆς Ἀλεξανδρείας (23 Ἰουλίου - 13 Αὐγούστου)	261
Θάνατος τῆς Μπουμπουλίνας - Ἡ δράση της	265

27. ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ

‘Ο ἄνθρωπος καί ἡ προσωπικότητά του	268
Νέες κατηγορίες	272
‘Η στρατιωτική του δράση	275
Ἀνδροῦτσος: «Ὑπέρ ἑαυτοῦ ἀπολογία»	277
‘Ο παραμερισμός τοῦ Ἀνδρούτσου	280
‘Η «προδοσία» τοῦ Ἀνδρούτσου	283
‘Η σύλληψη καί ἡ θανάτωση τοῦ Ἀνδρούτσου	285
Μία μαρτυρία αὐτόπτη	288
‘Η μαρτυρία τοῦ Σουρμελῆ	290

28. ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΚΟΥΡΑΣ

Μιά εἰδική περίπτωση ἀγωνιστῆ	293
‘Η ὑπεραύξηση τῆς ἰσχύος τοῦ Γκούρα	295
‘Ο θάνατος τοῦ Γκούρα	299

29. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ:
ΕΝΑΣ ΨΥΧΙΚΟΣ ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΣ

‘Ο Μακρυγιάννης και ἡ διαμόρφωση τῆς Ν.Ε. ἰδεολογίας	303
‘Ο ἄλλος Μακρυγιάννης (ψυχολογικοί παράμετροι)	306

30. ΔΥΤΙΚΗ ΣΤΕΡΕΑ:
ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Μεσολόγγι: Παγκόσμιο σύμβολο ἐλευθερίας	317
Β’ Πολιορκία Μεσολογγίου (15/4/1825 - 10/4/1826) - ‘Ο χῶρος	331
‘Η ὀχύρωση	333
ῥΕναρξη πολιορκίας	335
ῥΕπίθεση κατά τῶν νησίδων Μαρμαροῦς καί Βασιλαδίου	336
Νέες προτάσεις γιά παράδοση	337
‘Η ναυμαχία στίς Σκρόφες (23 Ἰουλίου 1825)	339
Κι ἄλλη πρόταση γιά παράδοση	342
‘Η ἐπίθεση τῶν Ἑλλήνων - Τό ὕψωμα τῆς Ἐνώσεως	344
‘Ο Κιουταχῆς σέ δυσχερῆ θέση	352
‘Η μεγάλη ἐπίθεση τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1825	353
‘Η ναυμαχία τοῦ Δραγαμέστου	356

31. Β’ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
(6/12/1825 - 10/4/1826)

‘Η ἄφιξη τοῦ Ἱμπραήμ	360
Τρίτη ἐπίθεση κατά τοῦ προμαχώνα Μπότσαρη	364
Συμφιλίωση Ἱμπραήμ - Κιουταχῆ	366
Τρίτη ἐπίθεση κατά τοῦ Βασιλαδίου	367
ῥΕπίθεση κατά τοῦ Ντολμᾶ	368
Τό ἔπος τῆς Κλείσοβας (25 Μαρτίου 1826)	370
‘Η πεῖνα	375
ῥΑπόφαση τῆς Ἐξόδου	377
‘Η ῥΕξοδος	380

Ἡ μάχη μέσα στήν πόλη	384
Δύο ἐπιστολές (Καραϊσκάκη-Μιαούλη)	387
Ἡ σημασία τοῦ γεγονότος	389
Οἱ ἥρωίδες τοῦ Μεσολογγίου στή λογοτεχνία καί στήν τέχνη	393
Μεσολογγίτικο ὑστερόγραφο	401

32. 1826: ΕΚΤΟ ΕΤΟΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ἐπάνοδος τοῦ Ἱμπραήμ στήν Πελοπόννησο - Ὁ ἀγώνας τοῦ Κολοκοτρώνη γιά τήν ἀποτροπή τοῦ προσκυνηματος . . .	403
Ὁ Νενέκος	406
Οἱ «Λιάπηδες»	412
Ἡ «ἐκστρατεία» στή Βηρυττό	416
Οἱ ἀδελφοί Τοσίτσα, ὁ Μωχάμετ Ἄλυ καί ἡ ἐλληνική κοινότητα Αἰγύπτου	418
Οἱ Αἰγύπτιοι στή Λακωνία - Μάχες Βεροίων καί Βουρλιᾶ . . .	424

33. Η ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΙΜΠΡΑΗΜ ENANTION THΣ ΜΑΝΗΣ

Τά τελευταῖα ἐρείσματα	427
Οἱ πρῶτες «διπλωματικές» κρούσεις	428
Ὁ Ἱμπραήμ καί ὁ στρατός του	430
Α' φάση - Μάχη τῆς Βέργας (22 Ἰουνίου 1826)	432
Ἡ Μάχη τοῦ Διροῦ	434
Β' φάση - Μάχη Πολυαράβου	437
Ὁ Κιουταχῆς στήν Ἀττική	442
Οἱ μάχες γύρω ἀπό τήν Ἀκρόπολη	447
Ἐνα ἄγνωστο ναυτικό κατόρθωμα - Ἐνίσχυση ἐλληνικοῦ στόλου	451

34. Η ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Μία μικρή ἀναδρομή	454
Ὁ Καραϊσκάκης ἀρχιστράτηγος	457
Ἡ ἐκστρατεία στή Ρούμελη - Μάχη Ἀθηνῶν	460

Μάχη Χαϊδαρίου (6-8 Αυγούστου 1826)	462
‘Ο θάνατος τοῦ Γκούρα - ‘Ενίσχυση τῆς φρουρᾶς	466
Τό σχέδιο τοῦ Καραϊσκάκη - Μάχη Ἀράχοβας	467
‘Η εἴσοδος τοῦ Φαβιέρου στήν Ἀκρόπολη	476

35. 1827: ΕΒΔΟΜΟ ΕΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Οἱ νέες ἐπιτυχίες τοῦ Καραϊσκάκη	479
Τό νέο σχέδιο τοῦ Καραϊσκάκη - Μάχη Ἀγίου Σπυρίδωνος	484
‘Η περίπτωση τοῦ στρατηγοῦ Ριχάρδου Τσώρτς	487
Μιά πολιτική ἐνέργεια τοῦ Καραϊσκάκη καί τοῦ Κολοκοτρώνη	492
‘Ο θάνατος τοῦ Καραϊσκάκη	494
Υποψίες γιά τόν θάνατο τοῦ Καραϊσκάκη	499
‘Η καταστροφή στό Φάληρο (24 Ἀπριλίου 1827) - Ἀνάλατος	504
‘Η παράδοση τῆς Ἀκροπόλεως (24 Μαΐου 1827)	510
Τά γεγονότα στήν Πελοπόννησο	515
‘Η ἐπιχείρηση ἐναντίον τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου (Ἰούνιος 1827)	518
‘Η ὀχύρωση τῆς Καρύταινας	524
‘Η μάχη τῆς Καυκαριᾶς (26 καί 27 Αυγούστου 1827)	526
‘Η «κόκκινη σφραγίδα»	528
‘Η «δημοκρατία» τῆς Καρύταινας	530
Τό προσκύνημα τῆς Ἡλείας	531
‘Η δράση τοῦ στόλου - Κόχραν - Ἀλεξάνδρεια	535
Ναυμαχία τῆς Ἰτέας (18 Σεπτεμβρίου 1827) - ‘Η φυγή τοῦ Κόχραν	537
‘Η ἐρήμωση τῆς Μεσσηνίας	540

36. Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ (8/20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1827)

Πῶς φθάσαμε στή ναυμαχία - Διπλωματικές διεργασίες	543
‘Η πειρατεία ὡς προέκταση τῆς ἐλληνικῆς δράσης	547
Ἀνακεφαλαίωση καί συμπλήρωση τῆς πολεμικῆς δράσεως τῶν Ἑλλήνων	551
Τά πρό τῆς ναυμαχίας τοῦ Ναυαρίνου	553

Ἡ μεγάλη ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου 8/20 Ὀκτωβρίου 1827	556
Ὁ ἀπόηχος καί ἡ σημασία τῆς ναυμαχίας	564

37. Η ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΗ ΦΑΣΗ

Οἱ ἐλληνικές ἐπιχειρήσεις μετά τή Ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου - Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Φαβιέρου στή Χίο	568
Ἡ Κρήτη ἐπανέρχεται στόν Ἀγῶνα (1827-1828)	575
Νέα ἐκστρατεία στή Στερεά - Τρίκερι	577
Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Τσώρτς στή Δυτική Ἑλλάδα	579

38. 1828: ΟΓΔΟΟ ΕΤΟΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

Οἱ μετά τήν ἄφιξη τοῦ Καποδίστρια ἐπιχειρήσεις	584
Καταστολή τῆς πειρατείας - Καταπολέμηση ληστείας	584
Χίος: τό τέλος τῆς ἐκστρατείας τοῦ Φαβιέρου	590
Κρήτη: Ἡ ἄφιξη τοῦ Χατζημιχάλη στή Γραμβοῦσα	593
Ἡ μάχη στό Φραγκοκάστελλο - Θάνατος τοῦ Χατζημιχάλη .	595
Ἡ καταστροφή τῆς Τριπολιτσᾶς	598
Ἡ φυγή τῶν Ἀλβανῶν	600
Ἡ μέριμνα γιά τή Στερεά - Θάνατος τοῦ Ἀστιγγος	602
Νέες ἐξωτερικές παρεμβάσεις - Ἡ ἐπιταχυνόμενη λύση τοῦ ἐλληνικοῦ ζητήματος	604
Ἡ ἄφιξη τοῦ στρατηγοῦ Μαιζῶνος στήν Πελοπόννησο	606

39. Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΗ ΣΤΕΡΕΑ

Εἴσοδος στόν Ἀμβρακικό - Μάχη Κυρονησίας	610
Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Κίτσου Τζαβέλα	614
Οἱ Ἀλβανοί ἐγκαταλείπουν τά Λαμποτινά	616
Μιά ἀποκαλυπτική ἀλληλογραφία	618
Ὁ ναυτικός ἀποκλεισμός - Ἐπέμβαση Αὐστριακῶν	621
Ἡ δράση τοῦ Δημ. Ὑψηλάντη στή Στερεά	622

Ἡ δράση τῶν Ἑλλήνων στήν Κεντρική καί Δυτική Στερεά . . .	624
Νέα διάσταση τοῦ ἀγώνα στήν Κρήτη	626

40. 1829: ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΤΟΣ

Οἱ διπλωματικές ἐξελίξεις	630
Ἡ Συνθήκη τῆς Ἀδριανουπόλεως καί ἡ λύση τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος	635
Τά στρατιωτικά γεγονότα στή Δυτική Στερεά	636
Οἱ μάχες γύρω ἀπό τή Θήβα	641
Ἡ μάχη τοῦ Μεσοβουνίου	643
Ἡ ὑποχώρηση στήν Ἀράχοβα	644
Ἡ προέλαση τοῦ Ἀσλάνμπεη Μουχουρντάρη	645
Ἡ μάχη τῆς Πέτρας (12 π. ἡ. Σεπτεμβρίου 1829) - Ἡ τελευταία μάχη τοῦ ἀγώνα	646
Ἡ ἐπιδρομή κατὰ τῆς Κοζάνης - Σφαγή Ἀλβανῶν	648
Γυναικῶν ἔπαινος	650
Ἡ ἀπελευθέρωση τῶν Ἀθηνῶν	651
Ἡ Ἀθήνα πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος	656